

Bistrup

Rapport for mindre prøvegravning forud for bebyggelse.

J.nr NÆM 2007:110
Matr.nr.: 18, Bistrup by, Fodby.

Undersøgelsens baggrund.

I forbindelse med meddelelse om landzonetilladelse for ovennævnte matrikel ønskede Næstved Museum at udføre en arkæologisk forundersøgelse på de dele af arealet, der måtte blive berørt af jordarbejde. Om de mulige arkæologiske interesser på arealet udtaler Næstved Museum, bl.a.:

.....det er sandsynligt, at der på grundstykket vestligt i Bistrup forefindes arkæologiske spor. Dette ikke blot vurderet ud fra de topografiske forhold ned mod det tidligere vådområde, men også ud fra tilstedeværelsen af allerede registrerede fund i nærheden. Området ved Bistrup er således særdeles rigt på gravhøje fra oldtiden, der angiver stor aktivitet i området i flere af oldtidens perioder.

På grund af arealets størrelse (under 5000 m²) finansieres den frivillige forundersøgelse af Næstved Museum.

Forundersøgelsen blev udført d. 17.-18. april 2007 af BA Kim Christoffersen, Næstved Museum.

Det undersøgte areal omfattede kun det område, der ifølge bygherre vil blive berørt af jordarbejde i forbindelse med den kommende bebyggelse.

Bygherre stillede minigraver til rådighed for prøvegravningen. Maskinfører var Kjeld Poulsen.

Ansvarlig leder var museumsinspektør Thomas Roland, Næstved Museum.

Topografi

Det prøvegravede areal udgør den vestlige del af matr.nr. 18, dvs. den vestlige del af haven til Bistrupgade 34. Arealet skråner let mod vest, ned mod tidligere vådområde. Arealet var bevokset med græs (græsplæne).

Metode

Der blev anvendt minigraver med rabatskovl til at trække mulden af under overvågning. Der blev udlagt 2 prøvegrøfter af 1 meters bredde (skovlbredde) over den del af arealet, der vil blive berørt af jordarbejde. Grøfterne blev udlagt i NNØ-SSV retning. Grøfterne var af henholdsvis 12,5 og 19,0 meters længde. Afstanden mellem de parallelle grøfter var ca. 5 m.

Prøvegrøfter med anlæg blev tegnet i sin helhed i 1:50. Grøft 1 blev indmålt i forhold til vestlige hushjørner af Bistrupgade 34, grøft 2 blev indmålt i forhold til grøft 1.

Af de fremkomne anlæg (A1—A5) blev kun A1 snittet og tegnet i 1:20. Der blev foretaget en udvidelse af grøft 1 for at forfølge anlæg. I denne udvidelses nordre profil fremkom en nedgravningsprofil som ligeledes blev tegnet i 1:20.

Undersøgelsens resultat

Umiddelbart under øverste muldlag i grøft 1, i ca. 20-30 cm's dybde, fremkom et affaldslag med tegl, enkelte munkesten og keramik. Keramikken var skår af jydepotter, stjærtpotter og hornbemalet keramik, formentlig fra 16-1700-tallet. Nordligst i grøft 1 sås en rundet nedgravning af ca. 130 cm's bredde, der nåede ned i en meters dybde under græsoverfladen. Denne nedgravning indeholdt ligeledes affald bestående af tegl, keramik og knogle, der nåede helt til bund. Bunden af nedgravningen blev i øvrigt hurtigt vandfyldt. En lignende nedgravning kunne ses i nordenden af grøft 2, dog kun med enkelte teglstumper. Muligvis er disse nedgravninger dele af en grøft, der har løbet langs med Bistrupgade.

I sydenden af grøft 1 fremkom et gravet anlæg (A1), og der blev foretaget en mindre udvidelse mod øst, hvorved der fremkom yderligere anlæg (A2-A4). Sydligst i grøft 1 afdækkedes ligeledes et anlæg (A5).

A1 bestod af 2 rundede nedgravninger med en gravet forbindelse imellem. Fyldet var let muldet, brungråt, sandet ler. Der sås lidt trækulsnister i overfladen.

Umiddelbart øst for A1 fremkom A3, der havde et lignende fyld. A3 er en rundet nedgravning, hvortil der fører en gravet rende, der kommer ud fra nordre profil i udvidelsen. A3 kunne derfor være et anlæg lig A1. Disse anlæg kan ikke umiddelbart forklares.

I nordre profil af udvidelsen fremkom ved afrensning en nedgravningsprofil, formentlig en ca. 100cm bred grøft, der nåede 40 cm ned under muldlaget. Bunden af denne grøft udgjordes af et sodet og leret lag med trækulsnister, ca. 14 cm tykt. Dette samme lag kunne iagttages som A4, der skar igennem A3, tværs over udvidelsen. Det er lidt usikkert om A4 fortsatte over i A5 (se T1). A5 havde et fyld lig A4, og der blev fundet skår af jydepotter i begge anlæg.

A2, der delvist var gravet ned i A1, havde et fyld lig A4 og A5, og disse anlæg var tydeligvis yngre end A1 og A3.

Udover den formodede grøft i nordenden af prøvegrøft 2, fremkom der ikke i prøvegrøft 2 yderligere anlæg.

Næstved Museum finder ikke anledning til at foretage yderligere undersøgelser, og betragter forundersøgelsen som afsluttet.

24 IV 2007
Næstved Museum

Kim Christoffersen

Fundliste

- x1** Anlæg 4, grøft 1
1 randskår, 1 sideskår
af jydepotte.
- x2** Anlæg 5, grøft 1
Randskår m. hank af jydepotte
- x3** Løsfund fra muldrag over A5
1 randskår, 3 sideskår af jydepotte.

- x4** Løsfund fra muldlag over A5
3 sideskår af stjærtpotte
- x5** Løsfund fra muldlag over A5
1 randskår, 2 bundskår af hornbemalet fad. Det ene bundskår med 2 gennemboringer.
- x6** Løsfund fra muldlag over A5
Assorterede skår af hornbemalet keramik. 11 stk.
- x7** Løsfund, grøft 1
Assorterede skår af hornbemalet keramik. 8 stk.
- x8** Løsfund, grøft 1
1 stykke af en munkesten med rester af mørtel. 1 stykke vingetegl. 2 stykker tegl (munk/nonne?).
- x9** Løsfund fra muldlag over A5.
1 stykke af munkesten.

Tegningsliste

- T1 Grøft 1 og 2 (plan), 1:50
- T2 A1 og nordre profil af udvidelse (snit)
1:20

Fotoliste

Foto 1:

Grøft 1 med udvidelse set fra nord.

Foto 2:

Grøft 1 med udvidelse set fra syd.

Foto 3:

Nordre profil af udvidelse set fra syd.

Foto 4:

Gravning set fra SV.